

Kungsbacka

Kommunutvecklingens rapport

Sommaren 2024

Innehåll

1	Inledning.....	4
2	Hur ser unga i Kungsbacka på sin framtid?.....	5
2.1	Syfte och metod.....	5
2.2	Tankar kring artificiell intelligens	5
2.2.1	Nyfikenhet.....	5
2.2.2	Oroliga inför framtiden	5
2.3	Vad unga tänker om sin utbildning.....	6
2.3.1	Digitala och alternativa utbildningar	6
2.3.2	Drömmar och ekonomiska hinder	6
2.3.3	Skolorna håller inte ordning	6
2.4	Klimatets betydelse för unga.....	7
2.4.1	Oro	7
2.4.2	Lösningar.....	7
2.5	Ungdomarnas mål i livet	7
2.5.1	Drömmar om rikedom och karriär	7
2.5.2	Skepsis mot lokala möjligheter.....	8
2.6	Fler bussar från landet.....	8
2.6.1	Fritidskort.....	8
2.7	Slutsats.....	8
3	Vilka är de viktigaste framtidsfrågorna för de unga i Åsa?.....	9
3.1	Syfte och metod.....	9
3.2	Tryggheten i Åsa.....	9
3.2.1	Säkerhet och gemenskap	9
3.2.2	Starka sociala nätverk.....	9
3.3	Ungas åsikter om skolan i Åsa.....	9
3.3.1	Åsikter om lärare.....	10
3.3.2	Övriga tankar	10
3.4	Kan unga i Åsa vara med och påverka?.....	10
3.4.1	Gå ihop i grupp för att påverka.....	10
3.5	Få Åsa renare	11
3.6	Sammanfattning.....	11
4	Ungas oro inför framtiden – hållbarhetsutmaningar.....	12
4.1	Syfte och metod.....	12
4.2	Klimatet.....	12
4.2.1	Nedskräpning	12
4.2.2	Global uppvärmning.....	12
4.3	Kriminalitet.....	13
4.4	Artificiell intelligens	13
4.4.1	AI tar över	13
4.4.2	Mobiler.....	13

4.5	Krig.....	14
4.5.1	Atombomber	14
4.5.2	Kriget i Gaza.....	14
4.6	Små handlingar gör stor skillnad.....	15
4.6.1	Ungdomars bidrag till klimatet.....	15
4.7	Ungdomars bristande intresse för att bidra till förändring	15
4.7.1	Uppfattningar	16
4.8	Slutsats.....	16
5	Hur ses Kungsbacka som besöksmål	17
5.1	Syfte och metod.....	17
5.2	Vad är anledningen till att folk söker sig till Kungsbacka?	17
5.3	Vilka intressanta platser besöks?.....	17
5.4	Vad uppskattar personer att uppleva i en stad?	18
5.5	Var hittar invånare och turister information?.....	18
5.6	Hur kan intressanta platser lyftas och besökare lockas?	18
5.7	Vi kommunutvecklare rekommenderar.....	19
5.8	Sammanfattning.....	19
6	Vad tänker Kungsbackas unga om sitt gymnasieval?	20
6.1	Syfte och metod.....	20
6.2	Vilka annonser fungerar bra och inte enligt oss kommunutvecklare	20
6.3	Bra reklam enligt högstadie- och gymnasieelever	21
6.3.1	Vilka medier är bäst att göra reklam på?.....	21
6.4	Så här resonerar unga inför sitt gymnasieval	21
6.5	Varifrån får unga hjälp och information?.....	21
6.6	Vem lyssnar unga på när de väljer?.....	21
6.7	Hur väljer unga mellan Elof Lindälv och Aranäsgymnasiet?	21
6.8	Vi kommunutvecklare rekommenderar.....	22
6.9	Sammanfattning.....	22
7	Vilka samhällsfrågor intresserar sig ungdomar för?.....	23
7.1	Syfte och metod.....	23
7.2	På dessa medier och plattformar hittar unga vuxna nyheter.....	23
7.3	Detta pratar unga vuxna om.....	23
7.4	Detta vill unga vuxna påverka i samhället	24
7.5	Saker och ting som oroar unga	25
7.6	Vill unga vara med och anordna event på biblioteket?	25
7.7	Vi kommunutvecklare rekommenderar.....	26
7.8	Sammanfattning.....	26

1 Inledning

Var tredje år genomförs enkätundersökningen "Luppen"; "Lokal uppföljning av ungdomspolitiken"; i Kungsbackas högstadie- och gymnasieskolor. Undersökningen ber Kungsbackas unga att ge sin bild av sin livssituation. Luppen är en bred enkät som går igenom många olika ämnen men som alla kvantitativa undersökningar av liknande slag saknar den fördjupande frågeställningar.

Barns och ungas perspektiv behövs i kommunala beslutsprocesser. Även om underlag såsom Luppen ger en viss förståelse finns också behov av kvalitativ fördjupning i form av dialog med unga kring deras syn på olika samhällsfrågor, vad de tycker är anledningen till att det ser ut på ett visst sätt eller hur kommunen skulle kunna arbeta bättre för att tillgodose ungas behov.

Sommaren 2024 fick därför elva feriearbetande ungdomar anställning i tre veckor som Kommunutvecklare. Deras uppdrag var att arbeta med invånardialog kring några i förhand utvalda kommunala utvecklingsprojekt. Syftet med detta var att låta unga personer bidra med sin kunskap och sina perspektiv kring vilka tankar, idéer och åsikter kommunens invånare har om de olika samhällsutmaningar som Kungsbacka står inför.

Arbetsuppgifterna bestod i att intervjua Kungsbackas invånare vid olika platser i kommunen. Frågorna som ställdes var öppna och idégenererande. Kommunutvecklarna utgick från frågeformulär som förbereddes av kommunala tjänstepersoner och utvecklades i dialog med ungdomarna själva. Frågorna utgick från reella behov av kunskap. Totalt genomfördes 275 intervjuer.

Efter intervjuerna diskuterade och reflekterade kommunutvecklarna tillsammans kring svaren, analyserade och skrev rekommendationer både utifrån intervjuerna de gjorde och utifrån deras eget perspektiv.

Rapporten har författats av ungdomarna. Det som står utanför denna inledningstext är helt och hållet deras egna ord. Med undantag för korrekturläsning och layout har rapporten inte bearbetats av tjänstepersoner.

Rapporten kommer med som underlag för redan pågående utvecklingsprojekt. Den publiceras också på Kungsbacka kommuns hemsida och sprids internt.

Tack till alla ni som varit med i processen kring årets kommunutvecklare! Och framför allt ett stort tack till alla er ungdomar som tagit fram denna rapport.

Jacob Leuchovius
Utvecklare
Kultur & Fritid
Augusti 2024

2 Hur ser unga i Kungsbacka på sin framtid?

2.1 Syfte och metod

Genom att intervjua ungdomar i åldrarna 12-17 år kan vi få en inblick i hur de ser på sin framtid och vilka förväntningar de har. Efter flera besök i olika delar av Kungsbacka, inklusive skejtparker, Aranäsgymnasiets sommarskola, området runt Kungsmässan och torget, observerades många högstadie- och gymnasieelever, vilket är relevant för att undersöka hur unga ser på sin framtid. Totalt genomfördes 53 intervjuer. Efter insamlingen av intervjuerna samlades vi som projektgrupp och diskuterade de svar vi fått in, vilket sammanställdes i en rapport. Syftet med arbetet är att presentera ungdomars tankar om framtiden och våra slutsatser för tjänstepersoner i kommunen.

2.2 Tankar kring artificiell intelligens

Under våra intervjuer i Kungsbacka har vi fått fram många olika tankar och synen på AI (artificiell intelligens). Det visar sig att många tänker på den tekniska framtiden och hur det kommer utvecklas. Det finns både positiva och negativa åsikter om ämnet.

2.2.1 Nyfikenhet

Många unga är intresserade av AI och är nyfikna på hur det kommer att utvecklas. Att AI och teknologi i sig är viktigt för den unga generationen håller alla vi intervjuade med om. Robotar kommer så småningom att ta över fler jobb och utveckla samhället på ett sätt som ingen kan föreställa sig, detta gör många unga förväntansfulla och exalterade inför deras framtid.

“Det ska bli kul med lite mer AI” - Tjej 15 år

2.2.2 Oroliga inför framtiden

Även fast AI är ett spännande ämne som är relativt nytt för oss människor så finns det mycket oro och rädsla för framtiden.

“AI kommer hjälpa oss med jag är rädd att den kommer ta över” - Kille 16 år

Genom våra intervjuer som vi genomfört så har vi fått fram att 87% var rädda för att bli arbetslösa när de blir äldre. Bakgrunden till denna rädsla var bland annat AI. Man vet att AI och teknologin ständigt utvecklas i hög hastighet och att samhället blir mer tekniskt men ingen vet hur långt det kommer gå. Kommer robotar ta över alla jobb?

“Om vi är utbildade i ämnet kan vi också kontrollera det bättre” - Kille 17 år

Han menar att om vår yngre generation vet mer om ämnet så kan vi minska risken att AI tar över och att unga är rädda för sin framtid inom jobb och utbildning. Det finns flera föreläsningar och utbildningar om AI men de unga eleverna i Kungsbacka hävdar att de aldrig får reda på att de ska inträffa. Detta vill vi som kommunutvecklare lyfta fram. Vårt förslag är att skolorna i Kungsbacka kommun börjar utbilda sina elever om AI och den tekniska utvecklingen som sker i världen. Genom att få mer kunskap om ämnet kommer oron minska och den yngre generationen kommer att vara mer förberedd inför utvecklingen i framtiden.

2.3 Vad unga tänker om sin utbildning

Utbildning anses vara viktigt för ungdomar i Kungsbacka, både för att få de kunskaper som behövs för framtida jobb och framgång och för att skapa nya vänner. De nämner att majoriteten av deras vänner har de fått via skolan. För att uppmuntra vänskap och gemenskap önskades flera aktiviteter i skolan. Dessa aktiviteter kan vara allt från sportevenemang till kulturprojekt, vilket inte bara stärker vänskapsband utan också ger en mer meningsfull skoltid. Några ungdomar uttrycker att det kan vara svårt att lyckas utbildningsmässigt i Kungsbacka i jämförelse med större städer som Göteborg. Ett vanligt förslag från eleverna är att Kungsbacka borde ha bättre möjligheter till utbildning såsom folkhögskolor eller universitet. Även om staden redan har bra gymnasieskolor med många olika linjer anses det viktigt att det också finns möjligheter till högre utbildning lokalt.

2.3.1 Digitala och alternativa utbildningar

En intressant trend bland ungdomarna är deras intresse för digitala och alternativa utbildningsvägar.

“Jag vill utbilda mig genom att kolla på Youtube” - Kille 12 år

Detta speglar en önskan om att lära sig på ett mer flexibelt och självstyrt sätt. Denna syn delas särskilt av dem som har ambitioner att bli egenföretagare.

2.3.2 Drömmar och ekonomiska hinder

Utbildningsdrömmar krockar ofta med ekonomiska förutsättningar.

“Jag försöker bli mäklare eller pilot men de flesta utbildningarna är utomlands och kostar mycket pengar” - Kille 17 år

Detta belyser utmaningen med att uppnå drömmar som kräver kostsamma utbildningar. Trots detta inspireras vissa av sina föräldrar:

“Min pappa var inte bra men lyckades ändå” - Kille 16 år

Detta indikerar att de tror på möjligheten att lyckas trots svårigheter.

2.3.3 Skolorna håller inte ordning

Många elever och föräldrar i Kungsbacka uttrycker missnöje med den nuvarande situationen i skolorna. De beskriver klassrummen som kaotiska och menar att det råder allmän oordning som påverkar undervisningen negativt. En vanlig uppfattning är att lärarna inte är tillräckligt engagerade och att deras metoder är för slappa för att upprätthålla disciplin och struktur.

Denna kritik belyser ett behov av förbättringar inom både skolans ledning och lärarnas arbetsätt. För att skapa en mer gynnsam lärmiljö måste skolorna arbeta med att stärka disciplinen och öka lärarnas närvaro och engagemang i klassrummen. Endast genom att ta itu med dessa problem kan utbildningskvaliteten i Kungsbacka förbättras och elevernas akademiska prestationer höjas.

“Lärarna ska bli stränga, det är kaos i klassrummen” - Kille 14 år

2.4 Klimatets betydelse för unga

Sammanlagt uppgav åtta av de tillfrågade, på någon av frågorna, att klimatet är viktigt för framtiden. Ungdomarna uppgav att en bra miljö var en förutsättning för deras generations framtid.

2.4.1 Oro

På fråga 4 "Finns det något du oroar dig för i framtiden?" svarade sex av de tillfrågade att klimatet var något de oroade sig för. Flera av de som svarade att de oroade sig tänkte att klimatet skulle bli sämre i framtiden om vi inte gör mer för att minska koldioxidutsläppen.

"Jag är rädd att jorden ska sprängas" - Kille 12 år

Han oroade sig för att det skulle bli för varmt på jorden.

Men för att klargöra så påtalade självantals inte en klar majoritet av ungdomarna att klimatet var ett orosmoment för dem i framtiden. De flesta höll dock med om att det var viktigt när vi nämnde det för dem.

2.4.2 Lösningar

Många av de tillfrågade uppgav också lösningar som de trodde skulle kunna minska utsläppen och skadorna på miljön. Metoder såsom att sluta med kolkraft i världen, sluta slänga skräp i naturen och att köra mindre bil nämndes. En 14-årig kille uttryckte en åsikt om att Kungsbackas trafikstockningar är mycket dåligt för miljön i staden.

"Ren luft är viktigt. Jag tycker det är mycket trafikstockningar i Kungsbacka där bilar bara står och släpper ut avgaser" - Kille 14 år

Han uppgav att han ofta såg många stillastående bilar som väntar i korsningar och han höll med när han blev tillfrågad om detta också är negativt för människors hälsa.

Killen påtalade dock att han trodde att detta och miljöaspekterna skulle förbättras och ha en mindre betydelse när fler började köra elbilar.

2.5 Ungdomarnas mål i livet

När vi intervjuat unga i kungsbacka så nämner många tankar kring att jobba och bli rika.

2.5.1 Drömmar om rikedom och karriär

Lite mer än en tredjedel av de tillfrågade har framtidsdrömmar om att bli rika och/eller få ett bra jobb. Deras ambitioner speglar en längtan efter rikedom och framgång.

"Jag vill va som Andrew Tate och ha coola bilar" - Kille 13 år

2.5.2 Skepsis mot lokala möjligheter

Trots deras höga ambitioner, är det endast 50% av dessa ungdomar som tror att de kan uppnå sina mål i Kungsbacka. Många upplever att möjligheterna i deras hemstad är begränsade och att vägen till rikedom och framgång inom karriären är svårare här. Denna skepsis skapar en utmaning för Kungsbacka att behålla sina unga, drivna invånare.

Många ungdomar anser att det finns bättre möjligheter att nå sina mål i större städer som till exempel Göteborg. De ser Göteborg som en plats med fler karriärmöjligheter, större företag och ett mer dynamiskt arbetsliv. Denna uppfattning gör att många överväger att flytta för att förverkliga sina drömmar, vilket kan leda till att Kungsbacka förlorar unga talanger.

För att möta denna utmaning behöver Kungsbacka arbeta för att skapa fler och bättre möjligheter för sina ungdomar. Initiativ som att främja lokal företagsutveckling, skapa stödjande nätverk för entreprenörer och erbjuda karriärvägledning kan göra staden attraktiv för unga med höga ambitioner. Genom att bygga en starkare och mer dynamisk lokal ekonomi kan Kungsbacka hjälpa sina ungdomar att se en framtid full av möjligheter inom stadens gränser.

2.6 Fler bussar från landet

Många ungdomar vill ha fler bussar till landet då de tycker att det går för sällan. De säger att det är svårt att passa busstider med skolan och att de behöver antingen sitta och vänta länge eller så kommer det för sent. Det blir även svårt att ta sig till fritidsaktiviteter. Ungdomarna klagar främst på bussarna till och från Fjärås då de endast går varannan timme.

2.6.1 Fritidskort

Många unga människor i Kungsbacka har sagt att de vill ha gratis fritidskort då en bussbiljett kostar mycket pengar. Att erbjuda gratis fritidskort till unga har många fördelar som kan påverka både individen och samhället positivt. För det första ökar gratis fritidskort tillgängligheten till fritidsaktiviteter, oavsett familjens ekonomiska situation, vilket bidrar till ökad jämlikhet och rättvisa. Det främjar också ungdomars hälsa genom att uppmuntra fysisk aktivitet, vilket är viktigt för att förebygga sjukdomar och främja en hälsosam livsstil.

2.7 Slutsats

Intervjuer med 53 ungdomar i Kungsbacka (12-17 år) har vi fått fram deras syn på framtiden, utbildning, AI, klimat och lokala möjligheter. Ungdomarna är både nyfikna och oroliga över AI, inverkan på arbetsmarknaden, och önskar mer utbildning inom området för att minska sin oro. Utbildning ses som viktigt för både framtida karriär och sociala kontakter, men många anser att det saknas tillräckliga möjligheter i Kungsbacka jämfört med större städer som Göteborg. Ekonomiska hinder påverkar deras utbildningsdrömmar. Klimatfrågor oroar några, men de föreslår lösningar som minskade utsläpp och elbilar. Många drömmer om rikedom och karriär, men tror inte att detta är möjligt i Kungsbacka och ser bättre möjligheter i större städer. För att behålla unga talanger behöver Kungsbacka skapa bättre lokala karriärmöjligheter. Ungdomarna efterfrågar också fler bussar från landsbygden och gratis fritidskort för ökad tillgänglighet till aktiviteter.

3 Vilka är de viktigaste framtidsfrågorna för de unga i Åsa?

3.1 Syfte och metod

Syftet med denna studie är att få en inblick i hur ungdomar i åldrarna 12-17 år i Åsa ser på sin framtid och hur de skulle vilja förändra den. Genom att förstå deras perspektiv kan vi bättre informera tjänstepersoner i kommunen om de frågor som är viktigast för de unga. För att samla in data genomfördes intervjuer med ungdomar på olika platser i Åsa. Vi besökte stranden, fotbollsplanen och den lokala matbutiken för att hitta ungdomar att intervjua. Trots att det var svårt att hitta ett stort antal ungdomar på dessa platser lyckades vi genomföra 18 intervjuer. Efter insamlingen av intervjuerna samlades projektgruppen för att diskutera de svar vi fått in. Resultaten sammanställdes sedan i en rapport. Genom dessa intervjuer strävar vi efter att ge en röst åt ungdomarna och deras syn på framtiden, samt att ge kommunens tjänstepersoner underlag för att bättre kunna möta ungdomarnas behov och förväntningar.

3.2 Tryggheten i Åsa

Åsa är en liten ort i Hallands län som många invånare uppskattar för sin säkerhet och lugna atmosfär. En stor del av invånarna känner sig trygga i sina hem och i samhället, vilket bidrar till en allmänt hög livskvalitet baserat på det vi har hört och sett.

3.2.1 Säkerhet och gemenskap

De unga som vi intervjuat nämner att Åsa har en stark känsla av gemenskap bland invånarna. Grannarna känner varandra väl, och det är inte ovanligt att man hälsar på varandra på gatan eller småpratar vid den lokala butiken. Denna närhet skapar en atmosfär där folk känner sig trygga och sedda.

3.2.2 Starka sociala nätverk

Vi intervjuade också några killar som var på fotbollsplanen som nämnde att det finns många aktiva föreningar och klubbar i Åsa som bidrar till att skapa ett starkt socialt nätverk. Genom dessa föreningar kan invånarna engagera sig i olika aktiviteter och evenemang, vilket stärker gemenskapen och bidrar till den allmänna trivselen.

”Alla i Åsa älskar fotbollsplanerna, det är det bästa vi har” - Kille 15

3.3 Ungas åsikter om skolan i Åsa

Fem personer av de unga som vi pratat med och som uppgav att de bodde i Åsa nämnde ofta skolan som något de tyckte var dåligt med orten och som något de tyckte behövde förbättras. Detta kan jämföras med att endast två personer svarade att skolan inte behövde förbättras när vi frågade vad vi inte skulle börja göra i Åsa.

3.3.1 Åsikter om lärare

Fyra av de som ansåg skolan undermålig lade fram klagomål på lärarna. En av dessa tyckte dessutom att rektorn på hans skola var dålig.

“Fler utbildade lärare skulle nog vara bra” - Kille 13 år

Killen med den här åsikten uppgav att han upplevde en skillnad på hur bra vissa lärare var på att lära ut så att han förstod, jämfört med andra. Han tyckte att detta skulle förbättras genom att fler utbildade lärare skulle finnas i skolan, som då skulle kunna lära ut på ett bättre sätt så att fler förstod och fick bättre betyg i slutändan.

En annan metod som nämndes för att förbättra situationen med lärare var att eleverna skulle bli bättre på att lyssna. På det sättet tror vi kommunutvecklare att det skulle bli mer studiero och lärarna skulle dels tycka mer om sitt jobb och därför kunna göra det bättre, samt att de inte skulle behöva lägga tid på att tysta elever och på det sättet skulle det finnas mer tid för lärande.

3.3.2 Övriga tankar

Övriga tankar om skolan som kom fram var att fler skolaktiviteter och utflykter skulle uppskattas av ungdomar i Åsa. De två som uttryckte en önskan om detta uppgav att de trodde att det skulle förbättra ungdomars mående samt att sammanhållningen bland skolungdomar i området skulle bli ännu bättre.

“Vi är lite intryckta i klassrum med många elever” - Kille 14 år

Den här killen hade åsikter som stack ut lite bland den andra informationen vi fått in. Han tyckte dels att det var för många elever i klassrummen och att de därför var lite tränga samt att hela hans skola, Åsaskolan, var för liten med tanke på hur många elever som går där.

3.4 Kan unga i Åsa vara med och påverka?

Vi har frågat unga i Åsa om vad de själva skulle vilja göra för att det ska bli bättre i området. Vi fick nästan exakt samma svar av alla som vi intervjuade.

När vi frågade de unga i Åsa om de skulle vilja ändra på något sa alla ”ja”, men när vi sedan frågade varför de inte engagerar sig, fick vi många svar där flera nämnde att det inte hade gjort någon skillnad om de sa till.

“Det går inte att göra något” - Tjej, 13 år

De unga i Åsa hade flera saker som de hade velat skulle bli bättre, till exempel att skolan ska få bättre och fler lärare, att det ska bli renare i området med mera. Det finns alltså mycket som hade kunnat bli bättre i området om ungdomarna hade haft möjligheten att påverka.

3.4.1 Gå ihop i grupp för att påverka

De unga i Åsa är överens om att det hade varit lättare att kunna få fram sina åsikter och förslag om de var en större grupp som samarbetade. Att samla ungdomar som har en vilja att medverka i samhällets förbättringar gör att ett starkare argument förs fram till kommunen.

“Det går inte att göra något själv, man måste gå ihop i grupp för att få sin röst hörd” - Kille, 17 år.

Det var 2 av de 18 vi intervjuade som hade försökt skicka in förslag till kommunen men där de inte fått något svar tillbaka.

“Jag har försökt men de gick ju ingen vart” - Kille, 17 år

“Har gett upp” - Tjej, 16 år

De gav förslaget att kommunen skulle skapa en organisation eller “klubb” med ambitiösa ungdomar i Åsa som tillsammans kan hjälpa området att förbättras. Och att kommunen för en gångs skull ska lyssna på dessa ungdomar och agera.

3.5 Få Åsa renare

Ungdomarna i Åsa uttrycker ett starkt behov av fler soptunnor i området, vilket de anser skulle ha flera positiva effekter. För det första skulle det minska nedskräpningen i offentliga miljöer som parker, stränder och skolor, vilket skapar en renare och trevligare omgivning. Fler soptunnor skulle också främja ett miljömedvetet beteende bland invånarna, då det blir lättare att kasta sitt skräp.

3.6 Sammanfattning

Syftet med studien var att förstå hur ungdomar i Åsa ser på sin framtid och vilka förändringar de önskar. Genom intervjuer med 18 ungdomar framkom flera viktiga insikter. Många uppskattar Åsas säkerhet och gemenskap, men vissa uttrycker missnöje med skolan, särskilt med brist på utbildade lärare och dåligt ledarskap. Ungdomarna vill se fler skolaktiviteter och bättre undervisning.

De känner att deras röster inte hörs och föreslår att en organisation för ambitiösa ungdomar skulle hjälpa dem att påverka kommunen bättre. Ett annat förslag är fler soptunnor för att minska nedskräpningen och främja miljömedvetenhet.

Under studien var det svårt att hitta ungdomar att intervjua, vilket kan bero på sommarlovet och bristen på naturliga samlingsplatser i Åsa. Sammanfattningsvis visar studien att ungdomarna har flera förslag för att förbättra sitt samhälle, vilket är värdefullt för kommunens framtida planer.

4 Ungas oro inför framtiden – hållbarhetsutmaningar

4.1 Syfte och metod

Genom att intervjua ungdomar i åldrarna 12-20 år kan vi få en inblick i vilka utmaningar som engagerar ungdomar mest. Efter flera besök i olika delar av Kungsbacka, inklusive Aranäsgymnasiets sommarskola och området runt Kungsmässan, observerades många högstadie- och gymnasieelever, vilket är relevant för att undersöka hur unga ser på sin framtid. Totalt genomfördes 56 intervjuer. Vi använde oss även av en ny metod i detta projekt genom att ringa våra kompisar, eftersom de tillhör målgruppen vi undersöker. Efter insamlingen av intervjuerna samlades vi som projektgrupp och diskuterade de svar vi fått in, vilket sammanställdes i en rapport. Syftet med arbetet är att presentera ungdomars tankar om framtiden och våra slutsatser för tjänstepersoner i kommunen.

4.2 Klimatet

Det har varit tydligt att många av ungdomar som vi intervjuat är djupt bekymrade över miljön och framtiden för vår planet. De uttrycker en stark önskan att se förändringar som kan minska skadorna på naturen och bidra till en hållbar framtid.

4.2.1 Nedskräpning

Många av de intervjuade ungdomarna lyfte fram nedskräpning som ett stort problem. De beskrev hur de ofta ser skräp i parker, på gator och i naturen, vilket inte bara förstör det visuella intrycket utan också skadar djurlivet och ekosystemen.

"Det gör mig ledsen att se hur människor slänger plastflaskor och annat skräp överallt. Det känns som om de inte bryr sig om miljön alls"-Tjej 18 år

Flera ungdomar nämnde att de själva brukar plocka upp skräp när de är ute och går, och att de önskar att fler skulle engagera sig i att hålla våra omgivningar rena.

4.2.2 Global uppvärmning

Global uppvärmning är ett annat ämne som väcker stor oro bland de unga vi intervjuat. Många av dem är väl medvetna om de vetenskapliga rapporter som varnar för stigande temperaturer, smältande isar och extrema väderförhållanden.

"Det känns skrämmande att tänka på hur världen kan se ut om några decennier om vi inte gör något nu. Jag är rädd för att vi kommer att få leva med konsekvenserna av klimatförändringarna" - Kille 17 år

Ungdomarna pratade också om vikten av att övergå till förnybara energikällor och minska användningen av fossila bränslen för att begränsa den globala uppvärmningen. De efterlyser mer kraftfulla och snabba åtgärder från både regeringar och företag för att ta itu med klimatkrisen.

4.3 Kriminalitet

Kriminaliteten i dagens samhälle verkar vara ett av de främsta orosmomenten för unga i Kungälv. Så många som 25 av de 56 intervjuade uppgav nämligen att kriminalitet var något de oroade sig för.

“Folk fkn skjuter varandra!” - Tjej 16 år

“I Göteborg känns det mer osäkert” - Kille 13 år

När vi frågade vad de oroade sig för kopplat till kriminalitet fick vi lite olika svar. En del pratade om att det på senare år har börjat kännas osäkert att till exempel vara i Göteborg eller att gå ute sent på kvällen. Andra pratade om dödsfallen som ökat i Sverige kopplat till kriminalitet.

Generellt svarade ungdomar också att de kände att det skulle bli svårt för dem själva att påverka utvecklingen av kriminalitet i samhället. Många trodde istället att större och samlade insatser som mer poliser och generellt hårdare tag skulle ge resultat.

4.4 Artificiell intelligens

När vi ställde frågan “När du tänker på samhällets och jordens framtid, vilka frågor oroar dig då mest?” så fick vi en del blandade svar. Nästan alla nämnde klimatet eller kriminalitet, men det var även en mängd som sa att de är oroliga för AI i framtiden.

4.4.1 AI tar över

I detta projekt har vi fått fram att flera är oroliga för AIs framtid. Till skillnad från de andra projekten vi har gjort så var det ingen som uttryckte nyfikenhet inför AI utan istället en stark oro för att den kommer ta över.

“Tänk om du utbildar dig aslänge och så får du ett jobb som du har kämpat för, så ska en robot ta över det så att man blir arbetslös” - Tjej 17 år

Flera unga säger att det är oroliga för att AI ska ta över och att de ska bli arbetslösa. Vissa är helt inställda på att de inte kommer få ett jobb i framtiden. Kan detta vara en anledning till att elevers närvaro och betyg blir allt sämre?

“Asså ibland tänker jag att det inte gör något om jag missar en lektion, det är ju ändå en robot som kommer ta mitt jobb” - Kille 18 år

4.4.2 Mobiler

Det var 2 av de 56 ungdomarna som vi intervjuade som uttryckte rädsla och nervositet inför mobiler och skärmar i allmänhet. Trots att de var få som nämnde mobilerna så säger de vi intervjuade att alla vet om problemet men att vi är för beroende för att kunna påverka det.

“Mobilerna, hur snabbt det har utvecklats. Hjärnan hinner inte anpassa sig. T.ex. diagnoser som ADHD fanns ju inte förr i tiden, det har kommit med mobilerna” - Tjej 17 år

I den yngre generationen är det normaliserat att alltid ha en mobil i handen eller alltid ha en skärm framför sig, vi som kommunutvecklare tror att det är en stor anledning till att unga inte ser

konsekvenserna av att alltid sitta uppkopplade. För att lösa detta problem och minska ungas oro för framtiden har vi fått olika förslag på vad man kan göra.

“Jag vet inte, men man kan införa någon åldersgräns” - Tjej 17 år

“Mobilförbud i skolan kanske” - Kille 13 år

4.5 Krig

Att det är vanligt att unga oroar sig för krig, både i närområdet och längre bort i världen är nog inget nytt. 22 av 56 intervjuade nämnde i frågan “När du tänker på samhällets och jordens framtid, vilka frågor oroar dig då mest?” att krig var något de oroade sig för. De flesta menade här bara krig generellt, medan vissa gick in mer specifikt.

4.5.1 Atombomber

Några av de som uppgav att de oroade sig för krig nämnde att atombomber var en bidragande faktor till deras oro.

“Atombomber är läskigt för att det är så lätt för någon att döda väldigt många människor” - Kille 14 år

Den här killen och flera med honom som oroade sig för atombomber uppgav just att det var den enorma förmåga att utplåna, som en person med tillgång till kärnvapen besitter, som var anledningen för oron. Ett fåtal av de vi pratade med oroade sig i den utsträckning att de tänkte att atombomben kunde förändra eller förinta liv här i Sverige. Detta medan de flesta istället bara nämnde att dessa massförstörelsevapen kunde få stor påverkan på världens befolkning som det huvudsakliga orosmomentet.

4.5.2 Kriget i Gaza

Ett annat ämne som stack ut bland orosmomenten var kriget i Gaza. Här noterade vi en trend i att många fler tjejer än killar nämnde att de oroade sig för kriget i Gaza samt konsekvenserna det får för civilbefolkningen i området. Det var nämligen 6 tjejer jämfört med 2 killar som nämnde detta. Svaren från de flesta som tog upp ämnet lät liknande dessa:

“Jag tänker mycket på alla oskyldiga i Gaza som dör eller som förlorar familj och vänner” - Tjej 18 år

“Ja, jag oroar mig för att kriget inte ska sluta snart” - Tjej 17 år

4.6 Små handlingar gör stor skillnad

Under våra intervjuer med ungdomar i Kungsbacka har vi fått höra flera inspirerande exempel på hur små vardagliga handlingar kan bidra till en bättre framtid för både samhället och planeten. Dessa unga människor visar att även små förändringar i våra vanor kan ha stor inverkan.

4.6.1 Ungdomars bidrag till klimatet

När vi frågade ungdomar i Kungsbacka vad de gör för klimatet var det många som nämnde att det bland annat gällde pantade och källsorterade.

“Sluta fimpa ciggen på marken och kasta den där man ska istället” - Tjej 18 år

“Jag kan sluta ta moppen korta sträckor, och äta mer vegetariskt” - Tjej 16 år

“Små saker kan man göra, som att panta och källsortera, men större saker är svårt” - Kille 17 år

Detta reflekterar en gemensam känsla bland ungdomarna om att även om stora förändringar kan verka utmanande, så är de små, genomförbara åtgärderna mycket viktiga. Genom att återvinna och sortera avfall kan vi reducera mängden sopor som hamnar på soptippar och öka mängden material som återanvänds. Dessa små förändringar, som att välja kollektivtrafik framför bilen eller att minska köttkonsumtionen, visar på ett medvetet val att göra mer hållbara val i vardagen. Att minska användningen av fossila bränslen och äta mer vegetariskt bidrar till att sänka koldioxidutsläppen och bevara naturresurser. Genom dessa exempel kan vi se att även de minsta handlingarna spelar en roll i att skapa en mer hållbar framtid. Ungdomarna i Kungsbacka påminner oss om att vi alla kan göra något, och att dessa små steg tillsammans kan leda till betydande.

4.7 Ungdomars bristande intresse för att bidra till förändring

Under våra intervjuer med ungdomar i Kungsbacka har det framkommit att många av dem inte verkar vara särskilt intresserade av att aktivt bidra till att förändra världen. Trots att klimatfrågor och hållbarhet handlar om deras framtid, verkar de ha andra prioriteringar.

“Jag har inte tid att gå ut och demonstrera, har viktigare saker för mig” - Tjej 19 år

Många av ungdomarna vi pratade med nämnde att de inte har tid eller tillräckligt intresse för att engagera sig i bland annat klimatfrågor. Många är upptagna med skola, fritidsaktiviteter och sociala medier, vilket gör att engagemanget att vara med och förändra ofta får stå tillbaka.

Flera ungdomar påpekade att även om de förstår vikten av att ta ansvar, känner de att deras insatser inte skulle göra större skillnad.

“Jag kan inte göra något, jag är bara en person” - Kille 14 år

“Någon annan som brinner för det mer kan göra det och jag kan supporta” - Tjej 17 år

Detta kan spegla en känsla av maktlöshet och en uppfattning om att individuella handlingar inte räcker för att hantera globala problem. Många anser att större strukturella förändringar är nödvändiga och att ansvaret ligger mer hos regeringar och stora företag. Ungdomar känner ofta att

deras röster inte blir hörda på en global scen och att deras individuella handlingar är för små för att ha en verklig inverkan.

En annan aspekt som kom fram i intervjuerna är att många ungdomar anser att frågor som miljöfrågor kan kännas överväldigande och svåra att påverka på egen hand. Denna inställning kan leda till en passivitet där man istället väljer att fokusera på det som känns mer direkt och hanterbart i vardagen.

“Så passionerad är jag inte” - Tjej 17 år

“Ryssland lyssnar nog inte på mig” - Kille 16 år

Många ungdomar uttryckte att de inte vet var de ska börja eller att de saknar både kunskap och resurser för att göra en verklig skillnad.

4.7.1 Uppfattningar

Det är också tydligt att många ungdomar har en skeptisk inställning i vissa former av aktivism, såsom demonstrationer.

“Folk står bara och skriker på gatorna” - Kille 15 år

Det ifrågasätter effektiviteten av att stå på gatorna och protestera, och känner sig obekväma med att delta i sådana aktiviteter.

“Demonstrera? Vad hjälper det? Gå runt med en stor j-a skylt när folk stirrar konstigt på mig istället för att göra något” - Kille 17 år

För vissa är det också en fråga om personlig passion och intresse. Många anser att de inte är tillräckligt passionerade för att engagera sig djupt i framtidsfrågor och tror att andra, som är mer engagerade, kan göra bättre.

4.8 Slutsats

Ungdomarna i Kungsbacka uttrycker stor oro för framtiden, särskilt när det gäller miljö, klimatförändringar, kriminalitet, AI och krig. De visar en medvetenhet om dessa problem och gör små handlingar för att bidra till lösningar, som att återvinna och minska köttkonsumtionen. Trots detta känner många att deras individuella insatser inte räcker för att göra en betydande skillnad och ser behovet av större, strukturella förändringar. Ungdomarna är skeptiska mot aktivism och en känsla av maktlöshet är vanligt, vilket pekar på vikten av att engagera ungdomar på ett sätt som känns meningsfullt och kraftfullt för dem. För att adressera dessa oroar är det viktigt att stärka ungdomars tro på att deras handlingar har betydelse och att inkludera dem i större, samlade insatser för att skapa en hållbar och trygg framtid.

5 Hur ses Kungsbacka som besöksmål

Tjänstemän i Kungsbacka kommun vill få information om hur Kungsbacka upplevs som besöksmål. Syftet är att lyfta fram Kungsbackas kulturarv. Därför är det intressant att förstå vilka faktorer som lockar människor till Kungsbacka och hur man kan förbättra stadens attraktionskraft och kulturhistoria.

5.1 Syfte och metod

Vi har begett oss till olika platser i kommunen, allt från centrala stadskärnan till turistmål ute på landsbygden, såsom Äskhults by. Vi har intervjuat både besökare och invånare och utefter det anpassat frågeställningarna. Totalt har vi fått ihop 61 intervjuer med en relativt jämn könsfördelning. När det gäller ålder har vi fått in både yngre och äldre röster, med en större majoritet för äldre. Under intervjuerna har vi spelat in de flesta samtal för att sedan tillsammans samlas i gruppen och sammanställa informationen. Vi har analyserat och diskuterat materialet med syftet att dra slutsatser och hitta mönster för hur invånare respektive besökare samt hur olika åldersgrupper tänker om Kungsbacka som besöksmål. Slutligen har vi sammanfattat informationen i en rapport som ska redovisas för kommunledningen.

5.2 Vad är anledningen till att folk söker sig till Kungsbacka?

Vi har intervjuat både invånare och tillfälliga besökare. Av besökarna fanns tre huvudsakliga syften med vistelsen i Kungsbacka, vilka var:

- Arbete
- Träffa bekanta
- Besöka sevärdheter

5.3 Vilka intressanta platser besöks?

Invånare

Bland invånare uppkommer ofta favoritplatser vid kusten och nära havet såsom Smarholmen, Vallda Sandö eller Gottskär. Denna grupp lyfte även centrala besöksmål som Kungsmässan, torget eller Hede Fashion Outlet i större utsträckning. Samtidigt var natur som omgivning en viktig del, absolut främst för äldre. Även Tjolöholm anses som en viktig historisk plats för kommunen.

Besökare

Bland besökare nämndes oftare historiska platser i frågan om favoritplatser. Tjolöholm och Äskhults by var båda två besöksmål som återkommande uppmärksammades. Till exempel stötte vi på två tyska turister som bodde på hotell i Göteborg, men tog en dagstur till Kungsbacka för att se stadskärnan. Ytterligare ett par tyska turister samt en familj från Finland stötte vi på som har sökt sig hit för att uppleva Äskhults by samt Tjolöholm. Trots att antalet långåkta turister är få så går de att hitta här.

5.4 Vad uppskattar personer att uppleva i en stad?

Kungsbackas invånare och turister tycker generellt sett om att delta i aktiviteter, uppleva arkitektur samt att gräva ner sig i städens historia och kultur, detta i form av att besöka museum och folkmuseum samt besöka gamla kulturminnen. Ett stort antal nämnde att de intresserar sig i centrala stadsdelar med nyfikenhet på butiker, torg, caféer och restauranger. Många drar sig även gärna till naturområden, skogar och parker.

5.5 Var hittar invånare och turister information?

De flesta svarade att de brukade googla fram informationen på nätet, varav de flesta som sökte på nätet gick in på kommunens hemsida (kungsbacka.se) vilket var gemensamt för turister och invånare. Några sa också att de brukar ta del av information från kompisar. En del använde sig av Turistbyrån och Resecentrum vid Kungsbacka station men de som använde denna metod var mestadels äldre och inte så många. Något som chockerade oss kommunutvecklare var att så få vänder sig till Turistbyrån för att hitta information om besöksmål. Något annat som chockade oss var när vi frågade en äldre dam om hur hon hittar information om Kungsbackas besöksmål och intressanta platser, då hon svarade:

”Pokemon Go skulle jag säga då” och syftade på att appen hjälpte henne att hitta till olika platser runtom i Kungsbacka.

5.6 Hur kan intressanta platser lyftas och besökare lockas?

Många av de vi intervjuade tipsade om att kommunen borde fixa stora evenemang som exempelvis konserter på torget, eftersom det tidigare har lockat hit många människor både inom och utanför kommunen. Andra menade på att marknadsföring via sociala medier kan öka turismen. Några personer vi intervjuade menade att man inte i samma utsträckning som förr kollar upp broschyrer på turistbyråer, utan att nu för tiden söker man för det mesta information på internet och sociala medier. Om man vill nå ut till fler åldersgrupper än bara äldre borde man lägga mer fokus på att marknadsföra via sociala medier som Instagram eller TikTok.

Ytterligare förslag är att sätta upp informationstavlor som visar upp vad staden erbjuder t.ex. restauranger, caféer och andra besöksmål som historiska kulturplatser och naturområden.

En kvinna med familj tyckte att det är viktigt med besöksmål som går att uppleva utan större kostnader. Gratis inträden och sedan valfria betalda guider eller aktiviteter hade varit optimalt eftersom besökare då kan välja själva hur mycket pengar man ska lägga, vilket inkluderar alla oavsett ekonomiska förutsättningar. Hon lyfte det goda exemplet Äskhults by där det är gratis inträde men att man kan välja att betala för guider eller fika.

En annan intervju lyfte vikten av ekonomiskt stöd för Kungsbackas småföretagare och butiker. Exemplet ”Bellis Café & Cocktails”, ett café och brunch-ställe som drivits på Kungsbacka torg under några år, men som nu har tvingats lägga ner på grund av de höga hyrorna. Den intervjuade kvinnan tyckte att det var väldigt synd och tråkigt att sådana bra ställen, som genom åren lockat människor även från andra ställen utanför Kungsbacka, tvingas lägga ner på grund av höga hyror. Den ekonomiska biten önskar hon att kommunen hade kunnat bidra med, om man nu vill lägga resurser på turismen.

En annan invånare i kommunen som arbetar på Äskhults by anser att kommunen bör lägga mer pengar och resurser på kulturminnesplatser så att dessa platser som Äskhults by får mer personal och kan göra fler tillställningar som genom detta kan locka fler besökare och turister.

Sedan finns det de som inte håller med om att resurser bör läggas på kulturen. En intervjuad man tyckte att man istället bör omprioritera och lägga mer pengar på annat såsom skolan.

5.7 Vi kommunutvecklare rekommenderar

Efter en vecka med fokus på Kungsbacka som besöksmål har vi samlat på oss några synpunkter. Först och främst hade vi gärna sett en bättre tillgänglighet med kollektivtrafik för att ta sig till besöksmål utanför stadskärnan, som till Tjolöholm och Åskhults by som annars är svåra platser att ta sig till utan tillgång till eget fordon. Bättre tillgänglighet hade gynnat turismen för dessa historiska platser.

Ett annat önskemål som har kommit upp är mer rörelse på torget i form av restauranger och caféer. Vi tror att kommunen kan satsa på mer ekonomiska bidrag till små företag även ute på kommunens besöksplatser för att locka dit fler människor, vilket är ett förslag vi har fått till oss på intervjuerna. Serveringar att kunna slå sig ner på och köpa fika eller mat tror vi skulle bidra till fler besökare. Även andra anordnade arrangemang och aktiviteter för till exempel barnfamiljer på dessa ställen (Fjärås Bräcka, Åskhults by och Tjolöholm bland annat) skulle också bidra till ökat intresse för dessa platser.

För att göra människor mer intresserade för Kungsbackas kulturarv och besöksmål bör kommunen lägga resurser på att marknadsföra sig via sociala medier. Kommunen bör göra detta genom att till exempel skapa konton på till exempel Facebook, Instagram och TikTok för att locka en så bred åldersgrupp som möjligt. Man bör även starta olika grupper på sociala medier som folk kan ansluta sig till där man kan få tips och instruktioner till Kungsbackas olika besöksmål. Man kan även lägga kapital på annonser på sociala medier, till exempel Instagram annonser.

5.8 Sammanfattning

Under veckan av intervjuer har vi fått många olika svar och åsikter och vi kan se tydliga liknelser på svar av många olika personer. De populäraste besöksmålen i Kungsbacka kommun har visat sig vara Åskhults by och Tjolöholm. Även mindre självklara besöksmål såsom kustområdena vid Gottskär och Hanhalsholme var populära besöksmål, främst bland invånare. Dessutom är Naturrum och skogsområden vid Fjärås Bräcka populärt besöksmål. Många personer vi intervjuade trodde på att fler besökare och turister skulle söka sig till dessa besöksmål runtom i kommunen ifall de erbjuder fler caféer och matställen.

Att torget hålls levande med caféer, restauranger och uteserveringar visar sig vara betydelsefullt för Kungsbackas invånare. En slutsats vi har kunnat dra är att ungdomar i absolut större utsträckning uppskattar sociala ytor som Kungsmässan och Hede Fashion Outlet, då alla tillfrågade ungdomar nämnde Kungsmässan medan äldre personer nämnde mer kulturella och historiska platser. Beda Hallberg var ofta nämnd som historisk person från Kungsbacka som förtjänar att synliggöras. Samtidigt var hon inte alltid särskilt känd utan kallades ibland för "hon kvinnan som skapade majblomman".

Många som vi intervjuade hade som förslag att anordna olika typer av evenemang i staden och runt om i kommunen för att locka fler besökare till Kungsbacka. Evenemang som konserter (som på torget) och guider var populära förslag. Det var även några som tipsade om att kommunen ska skylta upp med mer historiska beskrivningar.

6 Vad tänker Kungsbackas unga om sitt gymnasieval?

Kommunens tjänstemän vill ha information om hur Kungsbackas kommunala gymnasiums profilering uppfattas. Genom denna undersökning har vi undersökt hur man kan skapa effektiva reklamannonser som väcker ungdomars intresse och på vilka medier som når ut bäst. Dessutom har vi undersökt hur tankarna går innan valet tas, i syfte att hjälpa kommunens tjänstemän att förstå deras målgrupp i arbetet om gymnasiernas profilering.

6.1 Syfte och metod

Vi har intervjuat både blivande och nuvarande gymnasieelever om deras gymnasieval. Vi har främst sökt oss till personer födda 2009, 2008 och 2007. Totalt har vi intervjuat 35 personer. Vi kommunutvecklare har delat upp oss och gått till olika platser i Kungsbacka, med fokus på platser där ungdomar mestadels håller till, exempelvis Inlags fotbollsplaner och sommarskolan på Aranäsgymnasiet. Vi har analyserat, diskuterat och sammanställt svaren vi fått utifrån de frågeställningar vi ställt.

6.2 Vilka annonser fungerar bra och inte enligt oss kommunutvecklare

Två exempel på bra annonser:

<https://www.youtube.com/watch?v=af7tW3unJP8> - Hvitfeldtskas annonsfilm

I filmen visas en bredd av perspektiv och information bland annat skolans historia, skolans omgivning samt elevers perspektiv där några få själva får berätta om vad de tycker om att gå på Hvitfeldtska. Vi gillar att man får se flera videor av elevernas dagar. Man får även en djupare förståelse om skolan genom att man till exempel får reda på att skolan är en internationell skola med hög arbetsmoral.

<https://goteborg.se/wps/portal/enhetssida/polhemsgymnasiet> - Polhems annonsfilm

Vi gillar den bra kamerakvaliteten och att filmen var snyggt filmad. Ljuset är även hoppgivande och ger tittaren en positiv bild av skolan. I filmen visas även text som ger tittaren en förståelse för skolan. Dock hade vi också sett mer inblick i skolan och intervjuer av tidigare elever.

Exempel på en sämre annons:

<https://kungsbacka.se/utbildning-och-barnomsorg/gymnasieskola/aranasgymnasiet/vara-utbildningar/samhallsvetenskapsprogrammet#links> - Aranäsgymnasiets annonsfilm

I filmen var det stor brist på information, då vi bland annat inte fick se någon intervju från elever. Vi fick heller inte någon text som gav bakgrund till skolan, vilket inte ger tittaren en särskild stor uppfattning. Det enda filmen visade var några elever som bläddrade i någon bok, samt kameramaterial från skolans huvudentré. Endast detta tillsammans ger oss tittare en väldigt liten och smal inblick på skolan. För att sammanfatta det tycker vi att filmen har för lite information och vi hade önskat fler videor som visar hur själva skolan ser ut inne i korridorerna, i klassrummen, i bamba och fler röster från eleverna.

6.3 Bra reklam enligt högstadie- och gymnasieelever

Hur en bra reklam ska se ut enligt ungdomar finns det många olika åsikter och synpunkter om. Det är många ungdomar som tycker att det är viktigt att reklamen/annonsen ska vara intressant och fånga elevernas intresse. Många vill även ha tydlighet kring vilka kurser som finns på respektive skola, men att det även borde visas mer de roligare delarna som tillkommer, t ex vad elevkåren erbjuder för roliga aktiviteter.

6.3.1 Vilka medier är bäst att göra reklam på?

Majoriteten av de som blev tillfrågade svarade att de tyckte att TikTok var den bästa plattformen att marknadsföra de olika gymnasium eftersom den önskade målgruppen hänger mest där. Somliga tyckte även att Instagram och Snapchat är goda plattformar att nå ut på, då många ungdomar använder de apparna. Resterande tyckte att affischer och blanketter är ett bra sätt att visa upp skolorna och dess linjer på.

6.4 Så här resonerar unga inför sitt gymnasieval

De flesta ungdomar prioriterar det programmet de vill gå innan de tänker på vilken skola de vill gå, men det finns också de som väljer skola baserat på vad de har hört och rykten som har gått om skolan. En ganska stor andel funderar på sin framtid och väljer de program som ger störst behörighet. Det fanns även ett fåtal som valde skola baserat på utseendet och avstånd till skolan och tyckte att de praktiska delarna var ännu viktigare.

6.5 Varifrån får unga hjälp och information?

Många av de vi intervjuade sa att de får mycket information och hjälp med att välja linje ifrån sin SYV, Gymnasiemässan och Öppet hus. Det var också en hyfsat stor del som sa att de fick hjälp av föräldrar och information som stod på hemsidor.

6.6 Vem lyssnar unga på när de väljer?

De allra flesta fick hjälp av SYV och sina föräldrar med att välja linje men det fanns också de som tog hjälp av sina kompisar och upplevelser från gamla elever som gått på skolan. Enbart en liten del av ungdomarna använde främst sina egna åsikter för att välja gymnasium.

6.7 Hur väljer unga mellan Elof Lindälv och Aranäsgymnasiet?

De allra flesta valde gymnasium utifrån de program som erbjuds på respektive skola. Dessutom nämndes ofta fördomar som vägande faktor under intervjuerna. De flesta fördomar vi stötte på var negativt riktade mot Elof Lindälvs gymnasium. Till exempel att Elof Lindälvs gymnasium var mer "sunkig" och otrygg gentemot Aranäsgymnasiet. En kille som precis gått klart ettan på Elof Lindälvs gymnasium berättade att han blivit rånad där. Det nämndes även fördomar kring typen av elever på Elof Lindälvs gymnasium. Eftersom det finns fler yrkesförberedande program på Elof Lindälv finns fördomar om att eleverna är mer "oseriösa" där. Under våra intervjuer fick vi däremot inte höra några lika tydliga fördomar mot Aranäsgymnasiet. Vi kommunutvecklare uppfattade att dessa fördomar och rykten spelar en viss roll in i ungdomars val av skola och linje.

6.8 Vi kommunutvecklare rekommenderar

Kommunen borde satsa mer på de plattformar som ungdomar spenderar mest tid på, exempelvis TikTok, Snapchat och Instagram. Genom att marknadsföra på dessa plattformar så kan vi nå ut till en större men också mer precis målgrupp. Vi skulle även vilja se bättre reklam i form av videoklipp med mer text och där man får se mer ingående på hur en dag på respektive skola ser ut. Fler intervjuer med elever som går och som har gått skulle också kunna stärka skolans profil, då man får en starkare insyn samt en mer realistisk bild av skolan utöver de iscensatta bilder som annars brukar synas i reklamer. Vi tycker också att kommunen borde ta tag i de negativa fördomar som kretsar kring Elof Lindälvs gymnasium då de skapar förutfattade meningar om skolan och eleverna som inte behöver vara sanna.

6.9 Sammanfattning

Vår undersökning visar att många tycker TikTok vore den mest effektiva platsen att marknadsföra olika gymnasium eftersom ungdomar är väldigt aktiva där. Ungdomar uppskattar video-format och annonser där man får en inblick från elevernas perspektiv, gärna intervjuer eller andra tydliga videor inifrån skolans lokaler. I ungdomarnas beslutsprocess var ofta gymnasimässan och de öppna husen uppskattade. SYV:s hjälp var även de flesta nöjda med.

Först och främst verkar Kungsbackas ungdomar välja gymnasium utifrån var det önskade programmet finns. Program verkar ofta vara första prioritet alltså, speciellt för de som redan är medvetna om vad de vill göra i framtiden och är mån om att ha en större behörighet för vidare studier. Annars är det vanligt för ungdomar att lita på sina fördomar, åsikter som människor i sin omgivning har eller andra rykten. Negativa fördomar om Elof Lindälv kom oftare upp än negativa fördomar om Aranäsgymnasiet.

7 Vilka samhällsfrågor intresserar sig ungdomar för?

Ungas intresse för att engagera sig i dagens samhälle är generellt lågt. Därför vill biblioteken i Kungsbacka få information om vilka samhällsfrågor som ungdomar tycker är viktiga, för att kunna anordna event under demokrati-dagarna och locka ungdomar såväl som unga vuxna dit. Man vill öka delaktigheten. Genom denna undersökning har vi undersökt vad unga personer intresserar sig för i samhället.

7.1 Syfte och metod

Vi har återigen gått ut på stan för att hitta ungdomar att intervjua. Vi har sökt oss till personer från 16 till 23 år och därför begett oss till platser där denna målgrupp går att hitta. Exempelvis utanför Kungsmässan, sommarskolan på Aranäsgymnasiet och i Kungsbackas innerstad. Dessutom har vi gjort intervjuer över telefonsamtal. Totalt har vi fått 52 intervjuer. Därefter har vi sammanställt informationen och diskuterat slutsatser kring vad ungdomar/unga vuxna upplever samhället och omvärlden.

7.2 På dessa medier och plattformar hittar unga vuxna nyheter

Sociala medier svarade alla intervjuade ungdomar att de tar till sig nyheter på. Drygt hälften av de tillfrågade ungdomarna uppgav TikTok som den främsta plattformen. Ungefär en tredjedel av ungdomarna nämnde även Instagram som nyhetskälla. På dessa appar är det konton såsom Expressen, Aftonbladet och P3 Nyheter som lyckats locka till sig många tittare. En del följer dessa konton, medan andra bara tar del av nyheter när dessa videor slumpvis råkar hamna i flödet. Att sociala medier står för nyhetsintaget uppfattas olika. En del grubblar inte över det särskilt mycket, medan andra ser ett annat allvar.

“Tyvärr är det mycket sociala medier vilket jag inte tror är tillräckligt. Jag väljer inte bort att kolla andra nyheter, men eftersom jag hänger mycket på sociala medier så blir det så” - Tjej 20 år

En fjärdedel berättade att de brukar se nyheter på TV också, oftast i samband med att familjemedlemmar kollar, då det kan vara nyhetssändningar såsom Rapport och Aktuellt. En tiondel nämnde även att de tar del av nyheter på SVT Nyheters hemsida.

7.3 Detta pratar unga vuxna om

“Jag brukar inte sitta och diskutera så mycket”

“Om det har hänt någonting nära”

“Jag och mina vänner brukar prata om nyheter, men inte lika ofta politiska ämnen”

Dessa är några citat vi hämtat från intervjuerna som visar att ungdomar generellt har lågt intresse för politiska diskussioner. Men när nyheter och politiska ämnen väl ska pratas om så brukar det göras med vänner. Ungefär två tredjedelar av de intervjuade pratar med vänner, både i skolan och på andra ställen då man umgås. Runt 40% pratar med familjen, oftast föräldrar och i så fall ofta vid

matbordet. I de äldre åldrarna vi intervjuade kom även jobbet upp som plats att prata om nyheter och politiska ämnen på.

“Ibland är ämnena så stora att de diskuteras på jobbet också” - Kille 21 år

Det finns ett blandat engagemang för att diskutera samhällsfrågor hos unga vuxna. Vissa är intresserade av att diskutera samhällsfrågor, medan andra inte alls är intresserade. Vilka ämnen som diskuteras skiljer sig åt mellan olika ungdomar. Något som många unga vuxna diskuterar är svensk politik, men också politik i omvärlden och politik i övrigt. Det kan handla om allt ifrån att Europa går åt en mer högerextrem politik till att Sverige nu är medlem i NATO och vad det innebär.

Men det är inte bara politik som unga diskuterar, utan även en del sociala aspekter. Till exempel ökad respekt till andra människor och ökad gemenskap mellan människor. Psykisk ohälsa är även något som ofta diskuteras.

Det är många unga vuxna som tänker på och diskuterar situationen i vår omvärld. Unga vuxna diskuterar i hög grad kriget i Ukraina samt kriget i Gaza. Vi kommunutvecklare har märkt att det är många unga vuxna som tar allvarligt på dessa konflikter och de tycker att man ska lyfta dessa och belysa dem.

Vi har även fått många andra svar som till exempel; abortfrågan, våld i nära relationer, världsnyheter, rasism och fördomar. Dessa var svar som bara ett fåtal människor nämnde, men andra ämnen som var mer förekommande var miljöfrågan och aktiemarknaden.

“Klimatfrågan är jag väldigt trött på. Det hade jag INTE velat gå och prata om. Vad ska jag göra? Källsortera?” - Tjej 19 år

Hon tycker att klimat-frågan är viktig, men inte är intresserad av att gå på samtalscaféen eller likande och diskutera just miljön eftersom den debatten är uttjatad.

Unga vuxna diskuterar även lokala frågor som rör Kungsbacka, som att bygga om korsningen vid stationen och att bygga ut gamla Onsalavägen. Det diskuteras även om det planerade bygget av den nya handbollsarenan i Kungsbacka. Det är dock delade åsikter om detta planerade bygge då vissa tycker att bygget kommer att kosta för mycket pengar, medan andra menar att bygget kommer främja Kungsbackas ekonomiska tillväxt.

7.4 Detta vill unga vuxna påverka i samhället

En tredjedel nämnde krig och konflikter i omvärlden, vilket visat sig vara den största och viktigaste frågan, att ungdomar vill ha fred. Både kriget i Ukraina och Gaza nämndes återkommande. En annan viktig fråga är även klimatet. En fjärdedel nämnde att de vill vara med och påverka den gröna omställningen för miljön.

“Jag vill kunna påverka miljön med min karriär” - Tjej 18 år

Detta en tanke hon delar med ett fåtal andra vi intervjuat.

Andra teman som har kommit upp är demokrati och politik, både i Sverige och i omvärlden. Viljan för mindre polarisering i dagens samhälles politik samt viljan att påverka Sveriges politik har nämnts.

“Migrationspolitiken vill jag påverka” - Kille 17 år

Vi har även hört önskan om rättvisare och mindre korrupta länder. Önskan om att engagemanget bland unga ska öka är också tankar vi tagit del av, samt att mänskliga rättigheter ska värnas om.

“Man ska kunna lita på alla statsapparater” - Tjej, 16 år

“Jag vill att ungdomar ska få upp ögonen för grejer. Vi är väldigt lata och det är lätt att vara egocentrisk och bara tänka på sina egna problem, det gör nog alla. Det är nog hela problemet”
- Tjej 20 år

Andra påverkansområden som nämnts är minskad fattigdom (främst vill ungdomar då hjälpa barn eller utsatta människor i andra delar av världen), minskad psykisk ohälsa, minskad machokultur, motverka svält mm. Abort har även nämnts som ämne att vilja påverka. Även aktiemarknaden, kollektivtrafiken och att EU skulle banna snus är relevanta frågor.

Vi har även intervjuat en stor andel unga vuxna som inte visat intresse alls för att påverka samhället. Det finns även personer som uttrycker att de vill påverka men tycker att det är svårt att veta hur.

“Saker hade kunnat vara bättre, men har inte viljan att påverka och det är svårt att veta hur man ska göra” - Kille 19 år

7.5 Saker och ting som oroar unga

Krig är den största oron bland unga, med särskilt fokus på kriget i Ukraina och Gaza. Drygt hälften nämnde krig. Att krig ska nå Sverige och alla militärupprustningar oroar. Ryssland anses som ett hotfullt land och är även något som ungdomar och unga vuxna funderar över. Ett annat stort orosmoment är klimatet och att den gröna omställningen inte tas på allvar. Drygt en tiondel lyfte detta.

Andra orosmoment inkluderar politik.

“En alltmer polariserad värld”

“Hela Europa blir mer högerpopulistiskt, vilket skrämmer mig”

“Inkompetenta politiker”

Några ungdomar oroar sig också för att världens demokratier försämras och upplever att folk är blinda för det.

“Jag är rädd att människor ska exkluderas och att människors rättigheter ska kränkas mer”
- Tjej 20 år

Annat som oroar är psykisk ohälsa, våld, kriminalitet, Sveriges ekonomi samt att snuset skulle kunna försvinna.

Slutligen var det drygt en femtedel av de intervjuade som inte hade några orosmoment att dra upp och svarade i stället ”nej” på frågan: “Är du orolig för något som händer i omvärlden?”

7.6 Vill unga vara med och anordna event på biblioteket?

Majoriteten av ungdomarna (omkring 4/5) är inte intresserade av att anordna event på biblioteken i Kungsbacka. Anledningarna varierar från brist på tid och intresse till att de tycker att det är tråkigt att engagera sig.

Trots den stora andelen som inte är intresserade, tycker knappt en femtedel av de vi intervjuat att det skulle vara kul att engagera sig i biblioteksaktiviteter. De nämner att det skulle vara roligt att prata med människor utanför skolan och att fler borde börja läsa.

Sedan finns även de som är positivt inställda men som själva inte kanske hade varit på att anordna evenemang:

“Det skulle ta för mycket energi av mig att anordna event. Om jag skulle vilja prata om dessa saker har jag redan personer och platser att göra det på. Jag vill inte prata med pojkar på 12 år som ändå inte bryr sig. Jag tror i stället att man borde prata viktiga ämnen i skolan, för de enda som tar sig till sådana event på biblioteket är de som redan brinner för det. Men jag tror dock att det är en fin och positiv grej att hålla olika föreläsningar. Det är ju lärorikt för de som anordnar och engagerar sig. Jag hade kunnat tänka mig att gå dit om andra anordnar det” – Tjej 20 år

7.7 Vi kommunutvecklare rekommenderar

Vi kommunutvecklare tror att ämnet politik och demokrati, både i Sverige och i omvärlden, skulle locka personer till evenemang på biblioteken i Kungsbacka, eftersom detta är ämnen som dels intresserar, dels oroar unga personer.

Om man skulle vilja nå ut till unga vuxna rekommenderar vi att man använder sig av sociala medier, såsom TikTok och Instagram. Vi tror också att bibliotekens evenemang skulle få större spridning om de synliggjordes mer på skolor och gymnasium. Att starta diskussioner och samtal kring viktiga ämnen i klassrummen, och sedan rekommendera bibliotekens event för de elever som blir intresserade, tror vi skulle bidra till att fler tar sig dit. Mer marknadsföring i skolor från bibliotekens personal och personer som tidigare varit engagerade i dessa event hade säkert lockat fler människor.

7.8 Sammanfattning

Rapporten om hur ungdomar tar in information, om de diskuterar den, vad de oroar sig för och om de skulle vara villiga att medverka på biblioteksevent har lett till slutsatsen att ungdomar tar in mest information via sociala medier och TV nyheter. De diskuterar nyheter med politik i framkanten i med kompisar och familj, men också i klassrummen. Många skulle vilja prata politik med andra människor medan vissa avstår från att diskutera nyheter och samhällsfrågor med andra överhuvudtaget. En del tyckte att psykisk ohälsa och krig ska diskuteras mer. När ungdomar blev tillfrågade av vad de ville påverka så sa de att fred på jorden var högsta prioritet, medan miljön och fattigdom var hack i häl med en stor påverkan på ungdomar. En stor mängd ansåg att de inte hade något de ville påverka och att de var nöjda med hur världen såg ut just nu. Av de som blev intervjuade så sa folk att de var mest oroliga för krig i omvärlden och klimatets utveckling. Väldigt många sa att de inte var intresserade av att medverka på Kungsbackas biblioteksevent överhuvudtaget. En femtedel sa att de kunde tänka sig att medverka på ett event men alla av dem ville inte anordna ett event själva.